

ΒΙΩΣΙΜΗ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΒΑΚ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

Τεύχος 1^{ης} Δημόσιας Διαβούλευσης

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ταμείο Συνοχής

Κυπριακή Δημοκρατία

Διαρθρωτικά Ταμεία
της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην Κύπρο

ΤΜΗΜΑ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1^η Δημόσια Διαβούλευση για το Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας Λευκωσίας 3

Καλωσόρισμα - Χαιρετισμοί 3

Υπουργός Μεταφορών Επικοινωνιών και Έργων 3

Δήμαρχος Λευκωσίας 4

Υπεύθυνος Συντονιστής του Έργου 4

Σύμβουλος ΣΒΑΚ 4

Παρεμβάσεις 1 5

Απαντήσεις 6

Παρεμβάσεις 2 6

Καλωσόρισμα - Χαιρετισμοί

Η κα **Αναγιωτού, Υπεύθυνη του Κλάδου Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας του Τμήματος Δημοσίων Έργων**, ανοίγει την διαβούλευση, καλωσορίζοντας το κοινό και αναφέροντας ότι το Στρατηγικό Σχέδιο Αστικής Κινητικότητας Λευκωσίας που ολοκληρώθηκε περίπου 10 χρόνια πριν, έχει προχωρήσει με την σταδιακή υλοποίηση μιας πλειάδας έργων και δράσεων. Όπως σημειώνει, η νέα πραγματικότητα που βιώνουμε με την κλιματική κρίση, μας θέτει προς των ευθυνών μας για την εφαρμογή μιας ολιστικής προσέγγισης στον τομέα της κινητικότητας που ξεφεύγει από την απάμβλυνση του κυκλοφοριακού. Προτάσσει πλέον την ανάγκη εκσυγχρονισμού και συνολικής αλλαγής του μοντέλου αστικής ανάπτυξης. Η νέα αυτή προσπάθεια ξεκίνησε πριν από αρκετά χρόνια με το Στρατηγικό Σχέδιο και πλέον με την συνδρομή του ΣΒΑΚ που εκπονείται αυτή τη στιγμή, στοχεύει σε μία πιο ανθρωποκεντρική και περιβαλλοντικά καθαρή Λευκωσία.

Υπουργός Μεταφορών Επικοινωνιών και Έργων

Ο **κ. Καρούσος**, χαιρετίζοντας την εκδήλωση, τόνισε ότι το ΣΒΑΚ είναι ο ακρογωνιαίος λίθος μίας στρατηγικής και ολοκληρωμένης προσέγγισης για την αποτελεσματική αντιμετώπιση της πολυπλοκότητας, αλλά και πολυτροπικότητας των αστικών μεταφορών. Μεταξύ των πρώτων παραδοτέων, και έπειτα και από εισήγηση του Δημάρχου Λευκωσίας, συγκαταλέγονται μεταξύ άλλων, η παράδοση του ολοκληρωμένου δικτύου για λεωφορειολωρίδες στη Λευκωσία με τεχνικές προμελέτες και μέριμνα για μελλοντική εγκατάσταση λωρίδας τραμ, ούτως ώστε το Τμήμα Δημοσίων Έργων να προχωρήσει στην υλοποίησή του, καθώς και μία μελέτη με σενάρια, προσομοιώσεις και μετρήσεις για το κατά πόσο θα βελτιωθεί το κυκλοφοριακό από ενδεχόμενη αλλαγή ωραρίων των σχολείων ή του δημοσίου, τα

αποτελέσματα της οποίας αναμένεται να κατατεθούν προς το τέλος Σεπτεμβρίου μαζί με τις εισηγήσεις των ειδικών ενώπιον των κοινωνικών εταίρων για διαβούλευση. Βασικός στόχος του ΣΒΑΚ είναι να βελτιώσει την προσβασιμότητα και την ποιότητα ζωής, επιτυγχάνοντας τη στροφή προς τη βιώσιμη κινητικότητα, την ανάπλαση και αναζωογόνηση ιστορικών πυρήνων, του εμπορικού και επιχειρηματικού κέντρου και λοιπών περιοχών της Λευκωσίας. Τόσο ο ίδιος, όσο και το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, στηρίζουν ενεργά την εκπόνηση των Σχεδίων Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας για όλες τις πόλεις της Κύπρου. Συγκεκριμένα, έχουν ήδη εκπονηθεί από τον Κλάδο Βιώσιμης Κινητικότητας του Υπουργείου, σε συνεργασία με τους τοπικούς Δήμους και φορείς, αντίστοιχα Σχέδια για τις πόλεις της Λεμεσού και Λάρνακας και βρίσκεται σε εξέλιξη η εκπόνηση Σχεδίων για την πόλη της Λευκωσίας, την ελεύθερη Επαρχία Αμμοχώστου. Σημείωσε επιπλέον ότι ξεκινά η εκπόνηση του Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου Χερσαίων Μεταφορών, ενώ σύντομα θα προκηρυχθεί και το αντίστοιχο ΣΒΑΚ για την πόλη της Πάφου. Αναφερόμενος συγκεκριμένα για την Λευκωσία, ο κ. Καρούσος είπε πως, σε αντίθεση με τις άλλες αστικές περιοχές της Κύπρου, ήδη από το 2010 είχε εκπονηθεί αντίστοιχο Σχέδιο γνωστό ως Ολοκληρωμένο Σχέδιο Κινητικότητας Λευκωσίας, το οποίο ήταν η απαρχή μιας ολοκληρωμένης μακρόχρονης προσπάθειας για τη βελτίωση της κινητικότητας στη πόλη. Μέσα από το Σχέδιο αυτό προτάθηκαν μια σειρά από έργα και δράσεις, αρκετά από τα οποία την τελευταία δεκαετία συγχρηματοδοτήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Κυπριακή Δημοκρατία και έχουν ήδη υλοποιηθεί μέσα από κοινή προσπάθεια των Δήμων και του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων. Τέλος, ο κ. Υπουργός ανέφερε ότι το ΣΒΑΚ είναι το πιο σημαντικό εργαλείο για να κάνουμε τις πόλεις μας ομορφότερες, ασφαλέστερες και φιλικότερες προς το περιβάλλον και τους χρήστες τους και κάλεσε όλους τους Δήμους της Μητροπολιτικής Λευκωσίας, τα αρμόδια Τμήματα, τους εμπλεκόμενους φορείς και τους πολίτες να στηρίξουν μαζικά την προσπάθεια του Υπουργείου για την επιτυχή εκπόνηση του ΣΒΑΚ Λευκωσίας.

Δήμαρχος Λευκωσίας

Ο **κ. Γιωρκάτζης**, έλαβε τον λόγο κάνοντας μία αναδρομή στα έργα του Δήμου, υπενθυμίζοντας ότι ήδη από το 2012 γίνεται μια προσπάθεια να υλοποιηθούν σπουδαία έργα υποδομών του Υπουργείου, που τελικά τέθηκαν σε αναστολή στην τότε προγραμματική περίοδο λόγω κυρίως της οικονομικής κρίσης. Τα εμπόδια αυτά βέβαια δεν ήταν τίποτα μπροστά στη μεγαλύτερη πρόκληση που ακόμη και σήμερα υπάρχει, την αλλαγή νοοτροπιών και συνηθειών των πολιτών. Η ιδέα μιας δημόσιας διαβούλευσης πριν μερικά χρόνια θα ήταν αδιανόητη, όμως μέσα από το Ολοκληρωμένο Σχέδιο Κινητικότητας Λευκωσίας βρέθηκαν πρακτικές λύσεις σε παγιωμένα κυκλοφοριακά προβλήματα, όπως μεταβολή των λωρίδων σε κεντρικές λεωφόρους της πόλης και εκτεταμένες πεζοδρομήσεις σε διάφορες περιοχές. Όπως υπογράμμισε ο ίδιος, «Ως Τοπική Αρχή επιλέξαμε τον δύσκολο δρόμο. Να προετοιμάσουμε την πόλη μας και ιδιαίτερα το κέντρο της για την επόμενη μέρα» αυτή της βιώσιμης κινητικότητας, με σύγχρονες προσεγγίσεις, φιλικές προς τον άνθρωπο και το περιβάλλον. Αποδείξαμε όμως και πείσαμε ότι θέλουμε αυτή την αλλαγή και είμαστε αποφασισμένοι να την εφαρμόσουμε». Το έργο είναι πολυδιάστατο, όπως τόνισε ο ίδιος, καθώς συνδυάζονται θέματα υποδομών, δημόσιας διαβούλευσης με εμπλεκόμενους φορείς, επικοινωνίας με το ευρύ κοινό, αλλά κυρίως προσπάθεια αλλαγής νοοτροπιών. Η υλοποίησή του απαιτεί την στενή συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων φορέων, που μέχρι στιγμής φαντάζει ευοίωνη, και επιβάλλεται ο συντονισμός όλων για την εύρυθμη και αποτελεσματική υλοποίηση των επιμέρους έργων, αλλά και την αντιμετώπιση των αστοχιών και των προβλημάτων που θα αναδυθούν στο μέλλον, χωρίς να υπάρξουν αναστολές και καθυστερήσεις. Τέλος, σημείωσε ότι αναγκαία είναι η άμεση επικοινωνία με τους πολίτες, με την καθοδήγηση του Υπουργείου.

Υπεύθυνος Συντονιστής του Έργου

Ο **κ. Σάββα** στην παρουσίασή του, αναφέρθηκε στη σημασία των στρατηγικών σχεδιασμών, στο Ολοκληρωμένο Σχέδιο Κινητικότητας Λευκωσίας, καθώς και στα επόμενα βήματα μέσα από το ΣΒΑΚ Λευκωσίας. Μια πληθώρα παραγόντων, μεταξύ άλλων ο χώρος κατοικίας, η ανάπτυξη του πολεοδομικού ιστού, οι αντιλήψεις και οι ιδέες, που επηρεάζουν τις μετακινήσεις, προβάλλουν μια ανάγκη για στρατηγικό σχεδιασμό, η υλοποίηση του οποίου απαιτεί αρχικά ανάλυση της κατάστασης και εξέταση των διαθέσιμων επιλογών, με τελικά οφέλη την βελτίωση της προσβασιμότητας, του περιβάλλοντος και τη βελτίωση συνολικά της ποιότητας ζωής των πολιτών. Ανέφερε, επίσης, ότι παράλληλα με το ΣΒΑΚ Λευκωσίας, υλοποιείται ο σχεδιασμός, η οργάνωση και η υλοποίηση ενός Ολοκληρωμένου Σχεδίου Επικοινωνίας για την προώθηση της βιώσιμης κινητικότητας, με ενεργή παρουσία στα κοινωνικά δίκτυα. Το Σχέδιο επικοινωνίας μόλις τεθεί σε εφαρμογή θα δώσει τη δυνατότητα να εμπεδωθεί στους κατοίκους και επισκέπτες της πόλης το πρότυπο της βιώσιμης κινητικότητας, ενώ θα διασφαλίσει τη συνεχή και απρόσκοπτη επικοινωνία όλων των εμπλεκόμενων φορέων και των πολιτών.

Σύμβουλος ΣΒΑΚ

Ο **κ. Μπιζάκης** αφού χαιρέτισε την εκδήλωση, προχώρησε στην προβολή του πλάνου της περιοχής μελέτης, της μεθοδολογίας που θα εφαρμοστεί για την εκπόνηση του Σχεδίου και την ανάλυση βασικών σταθμών (ορόσημων) στο 2022 και 2023. Στα πλαίσια της παρουσίασής του εξήγησε αναλυτικά τους βασικούς άξονες επί των οποίων βασίζεται η πολεοδομική και συγκοινωνιακή οργάνωση της πόλης όπως το Τοπικό Σχέδιο και το Σχέδιο

Περιοχής καθώς και τον τρόπο με τον οποίο θα αξιοποιηθεί, επεκταθεί και συμπληρωθεί το Ολοκληρωμένο Σχέδιο Κινητικότητας της προηγούμενης δεκαετίας. Όπως χαρακτηριστικά ανέφερε το Τοπικό Σχέδιο Λευκωσίας επικεντρώνεται ήδη σε μια πολιτική βιώσιμης κινητικότητας, με μέριμνα για την προστασία του περιβάλλοντος και την ανάπτυξη εμπορικής, επαγγελματικής και βιομηχανικής δραστηριότητας, αλλά παράλληλα και την ανάδειξη ιστορικών περιοχών. Στόχος, όπως αναφέρει ο κ. Μπιζάκης, είναι η ορθή αξιοποίηση των συγκοινωνιακών υποδομών και των χώρων στάθμευσης, η ανάδειξη των μέσων μαζικής μεταφοράς ως μιας σημαντικής εναλλακτικής προς τη χρήση του ΙΧ, Η βελτίωση της περπατησιμότητας και η διευκόλυνση πρόσβασης σε άτομα με ειδικές ανάγκες. Η προσέγγιση στον σχεδιασμό που θα ακολουθηθεί, έχει στο προσκήνιο τον πολίτη, την προσβασιμότητα όλων των μέσων μεταφοράς και τον ενιαίο σχεδιασμό των υποδομών στο σύνολό τους. Από τη εκτεταμένη συλλογή δεδομένων πεδίου και σειράς ερευνών που θα εκπονηθούν στο πρώτο στάδιο του στρατηγικού σχεδίου, θα διαμορφωθεί ένα πλήρες σύγχρονο και κατάλληλα βαθμονομημένο κυκλοφοριακό μοντέλο προσομοίωσης της Μητροπολιτικής Λευκωσίας, η αξιοποίηση του οποίου θα βοηθήσει να εξαχθούν πολύτιμα συμπεράσματα για το σύστημα μεταφορών της πόλης. Κατά την εξέλιξη του σχεδίου και όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο από την μεθοδολογία που ακολουθείται θα δημοσιοποιούνται συστηματικά στοιχεία, ιδέες, μέτρα και πολιτικές μεταφορών επιτρέποντας έτσι τη συμμετοχή όχι μόνον των εμπλεκόμενων φορέων αλλά εξίσου των συλλογικών φορέων και πολιτών.

Παρεμβάσεις 1

Ο κ. Λεπτός, από το τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, κλάδο πολεοδομικών, ανέφερε ότι το τμήμα πολεοδομίας συμμετέχει ενεργά σε αυτό το σχέδιο, αφού πολεοδομικές και κυκλοφοριακές ρυθμίσεις είναι αλληλένδετες.

Ο κ. Λειβαδιώτης, αναπληρωτής πρόεδρος ΠΟΒΕΤ, παρενέβη, αναφέροντας από την εμπειρία και τα βιώματά του ότι στην πόλη, για απλά πράγματα κυκλοφορίας, πεζοδρόμησης και στάθμευσης απαιτήθηκαν αρκετά χρόνια μελέτης και συζήτησης για να γίνουν αντιληπτά από τους αρμόδιους φορείς, τονίζοντας ότι υπάρχει μεγάλο ακόμα περιθώριο για βελτίωση της αποτελεσματικότητας των κρατικών μηχανισμών για τον εκσυγχρονισμό της πόλης.

Ο κ. Κουντούρης, κάτοικος της πόλης και ενεργός πολίτης στη διοργάνωση διαφόρων αθλητικών δραστηριοτήτων και χρήστης ποδηλατολωρίδων και των μέσων μαζικής μεταφοράς, αναρωτιέται πως γίνεται να αλλάξει η νοοτροπία των πολιτών και συγκεκριμένα σε ότι αφορά στην παράνομη στάθμευση.

Μια πολίτης, συγκοινωνιολόγος στο επάγγελμα, έλαβε τον λόγο προτείνοντας όχι μόνο να γίνουν υποδομές και διαγραμμώσεις σε δρόμους, αλλά να γίνει και αυστηρή αστυνόμευση αυτών, προς συμμόρφωση και αλλαγή της κουλτούρας των πολιτών.

Ο κ. Σενέκκης δήλωσε έκπληκτος ότι μετά από μια πρώτη προσπάθεια 12 ετών, ανακοινώνεται επανεκκίνηση σχεδιασμού ενός ΣΒΑΚ. Το μεγαλύτερο πρόβλημα, κατά τον ίδιο, είναι ότι υπάρχει μια σύγχυση και έλλειψη συντονισμού των φορέων του Δήμου και του Υπουργείου. Ευελπιστεί ότι το εγχείρημα του ΣΒΑΚ θα φέρει ένα θετικό αποτέλεσμα.

Ένας πολίτης, τόνισε ότι χρειάζεται όχι μόνο συμμαχία στο σχεδιασμό αλλά και στην υλοποίηση του ΣΒΑΚ.

Η κα Καμένου, αναρωτήθηκε αν λαμβάνονται υπόψη στο στρατηγικό σχέδιο που ολοκληρώθηκε πριν από μια δεκαετία, οι μεταβολές που σήμερα παρουσιάζονται στους κυκλοφοριακούς φόρτους της πόλης και συνεπώς πως αυτές (οι μεταβολές) επηρεάζουν την εφαρμογή του όπως αυτό είχε τότε εκπονηθεί.

Ο κ. Κουντούρης, παρενέβη ξανά, αναφέροντας ότι μια αλλαγή στην νοοτροπία των πολιτών πρέπει να προωθηθεί και να ενθαρρυνθεί, μέσω διαδραστικών μέσων και ψηφιακών δικτύων ανατροφοδότησης.

Ο **κ. Παναγίδης**, αρχιτέκτων και πολεοδόμος, υπογραμμίζει ότι η συμμετοχή πολιτών είναι πολύτιμη, και αναρωτιέται πως οι πολίτες θα γνωρίσουν ότι η ενεργός συμμετοχή τους είχε απήχηση.

Ο **κ. Γούσιος**, ανέφερε ότι ένας συνδυασμός δήμων, κυβέρνησης και συλλογικών φορέων, ευθύνονται για το κυκλοφοριακό πρόβλημα. Κατά την εκτίμησή του η έλλειψη ενημέρωσης και σωστής οδηγικής συμπεριφοράς είναι ένα διαχρονικό και εν πολλοίς άλυτο πρόβλημα. Παλαιότερα, είχε γίνει απόπειρα για μέτρα στάθμευσης και διευκόλυνσης μεταφοράς με λεωφορεία, αλλά λόγω της νοοτροπίας και του κατεστημένου, τελικά δεν είχε απήχηση. Μόνο με στενή συνεργασία φορέων και αστυνομίας, θα λυθούν τα προβλήματα του κυκλοφοριακού.

Απαντήσεις

Η **κα Αναγιωτού**, ως απάντηση προς τον **κο Σενέκκη**, τόνισε ότι ο σχεδιασμός του ΣΒΑΚ δεν ξεκινά από την αρχή, αλλά όπως ανέφερε και ο εκπρόσωπος του Συμβούλου, συνεχίζει από εκεί που σταμάτησε πριν από 12 χρόνια, λόγω των προβλημάτων που τότε επικρατούσαν. Στον **κο Λειβαδιώτη**, αναφέρει ότι το ΣΒΑΚ επικεντρώνεται στην προσβασιμότητα και τη διευκόλυνση των ΜΜΜ, με την ορθή αξιοποίηση του διαθέσιμου δημόσιου χώρου, περιορίζοντας την αλόγιστη χρήση ιδιωτικών οχημάτων. Αναφορικά με το πρόστιμο στις λεωφορειολωρίδες, το αίτημα έχει αναληφθεί από την Ένωση Δήμων και σύντομα θα γίνει σχεδιασμός για ορθή αστυνόμευση με εκτεταμένη χρήση ηλεκτρονικών μέσων και συστημάτων τηλεματικής, χωρίς φυσική παρουσία των Αρχών. Η άναρχη στάθμευση είναι στην αρμοδιότητα των δήμων και πρέπει να ακολουθηθούν πολιτικές στάθμευσης. Έτσι, όπως ανέφερε, μόνο με τη συνεργασία όλων των φορέων, την δημιουργία υποδομών και ενημέρωσης των πολιτών θα δούμε να πραγματοποιείται το κοινό όραμα για μια Λευκωσία σύγχρονη και βιώσιμη.

Ο **κ. Σάββα**, απάντησε ότι τα έργα θα μπορούσαν να γίνουν και νωρίτερα, με κρατική χρηματοδότηση. Η διαφωνία σε λεπτομέρειες υλοποίησης κάποιων έργων, όπως οι ποδηλατολωρίδες δε θα έπρεπε να διχάζει τους πολίτες αλλά να τους ενώνει σε έναν κοινό σκοπό που προφανώς είναι η παροχή μιας νέας δυνατότητας ασφαλούς μετακίνησης στην πόλη. Μέσω του ΣΒΑΚ και των έργων της κοινωνικής δικτύωσης, η συμμετοχή του κόσμου και φορέων στη διαβούλευση όπως ανέφερε είναι υποστηρικτική.

Ο **κ. Μπιζάκης**, συμπληρώνει ότι το πρόβλημα κινητικότητας στις σύγχρονες πόλεις (αρά και στη Λευκωσία) είναι ένα πρόβλημα συμβιβασμού μεταξύ των διαφόρων διαθέσιμων μέσων μετακίνησης. Σε έναν δρόμο με συγκεκριμένους περιορισμούς ρυμοτομίας ότι δίνεις στο ένα μέσο, πρακτικά το παίρνεις από κάποιο άλλο. Παράλληλα, όπως ανέφερε, το όραμα θα πρέπει να επαναπροσδιορίζεται ανά τακτά χρονικά διαστήματα, καθώς, λόγω των αλλαγών στις ανάγκες των μετακινούμενων, οι συνθήκες διαρκώς μεταβάλλονται.

Ο **κ. Παπαδάκος** ως συντονιστής του ΣΒΑΚ αναφέρει ότι έχουν γίνει αρκετές προπαρασκευαστικές ενέργειες και έργα μέχρι σήμερα. Η συμμετοχή στον δημόσιο διάλογο και όχι η αόριστη και αλόγιστη κριτική, είναι θεμιτή, καθώς μόνο με το διάλογο και την ανατροφοδότηση από τεχνικούς συμβούλους, πολίτες, μηχανικούς μέσω των δικτύων των εμπλεκόμενων φορέων, θα υπάρξει ένα θετικό αποτέλεσμα. Οι εμπειρίες, νοοτροπίες, συνήθειες είναι χρήσιμες για τη συμβολή στο όραμα του ΣΒΑΚ. Η ενεργή συμμετοχή μέχρι στιγμής ήταν αρκετά ενθαρρυντική και ευελπιστεί να είναι η ίδια και μεγαλύτερη στις επόμενες Διαβουλεύσεις όπου θα παρουσιαστούν στην εξέλιξη του Στρατηγικού Σχεδίου, σειρά από συμπεράσματα, προτάσεις και σχέδια για το μέλλον της πόλης.

Παρεμβάσεις 2

Ο **κ. Κολυβάς**, Δημοτικός Μηχανικός και εκπρόσωπος του Δήμου Στροβόλου, και έχοντας επίγνωση των προβλημάτων στην κυκλοφορία τα προηγούμενα χρόνια που θήτευσε στον Δήμο

Λευκωσίας, στηρίζει πλήρως την προσπάθεια του ΣΒΑΚ. Ως πολιτικός μηχανικός, πέρα από την καινοτομία, υπάρχει και το όραμα για το περιβάλλον, την κυκλική οικονομία και στόχοι για την κλιματική αλλαγή. Ο Δήμος Λευκωσίας, ο μοναδικός στην Κύπρο που αφαίρεσε κυκλοφοριακή ικανότητα σε κεντρικές αρτηρίες της πόλης, για τη συγκυρία που επικρατεί, και τη χρηματοδότηση που υπήρχε. Η έξυπνη στάθμευση είναι επίσης πρωτοπορία. Η φωτεπισήμανση προωθείται και είναι πολύ κοντά στην τελική υλοποίηση. Όποιος ενδιαφέρεται να μάθει για το έργο, φορείς και μηχανικοί είναι διαθέσιμοι να προσφέρουν πληροφορίες και συνέργειες όπου απαιτείται.

Ο **κ. Λαμπρινός**, αναρωτιέται γιατί αυτή η συνάντηση, πέρα από διαβούλευση, να μην είναι και μια συμφωνία για απαγόρευση στάθμευσης και καλύτερης αστυνόμευσης από τα όργανα της τάξης και μιας συμφωνίας με τους δήμους για νέες πολιτικές στάθμευσης στο κέντρο της πόλης. Τόνισε ότι, δυστυχώς, λαμβάνουμε λανθασμένα δεδομένους κάποιους υπαρκτούς οδικούς σχεδιασμούς, οι οποίοι θα πρέπει να ενσωματωθούν ή να αλλάξουν.

Ο **κ. Καμπέρος**, από τις δημόσιες μεταφορές Λευκωσίας, ανέφερε επίσης ότι το νέο δίκτυο που δημιουργήθηκε για να εξυπηρετεί το κατάστημα του ΙΚΕΑ, μετά από τα εγκαίνια του καταστήματος, δεν έχει χρησιμοποιηθεί ξανά ενεργά καθόλου.

Φοιτητής του πανεπιστημίου Κύπρου, συμπληρώνει ότι έχουν αλλάξει τα δρομολόγια των λεωφορείων, χωρίς όμως να υλοποιηθούν στάσεις και κατάλληλες υποδομές για τους πολίτες, τονίζοντας ότι η νοοτροπία μπορεί να αλλάξει μόνο από το σχολείο. Ήδη στο πανεπιστήμιο η στάθμευση αυτοκινήτων, έπειτα από πρωτοβουλία των φοιτητών, είναι με κόμιστρο, για να ενθαρρύνει μια κουλτούρα χρήσης των δημόσιων μέσων και ποδηλάτων. Τα κόστη περιορίζουν τα τοπικά έργα

από τον Δήμο, και μόνο αν βρεθεί επιδότηση αυτά υλοποιούνται.

Η **κα Αντωνοκούδη**, συντονίστρια γραφείου Καινοτομίας και Επιχειρηματικότητας του ινστιτούτου Κύπρου είναι σύμφωνη με όσα ειπώθηκαν, αναγνωρίζει το θέμα κουλτούρας που υπάρχει. Πρέπει όπως ανέφερε, να μελετηθούν στρατηγικές, σε επίπεδο των γειτονιών και να ακολουθηθούν συγκεκριμένα μοντέλα κυκλικών πρακτικών και είναι διαθέσιμη για να συνδράμει.

Ο **κ. Κακουλής**, από το κίνημα οικολόγων, στηρίζει σθεναρά το ΣΒΑΚ, με κάθε τρόπο. Αναγνωρίζει τη δυσκολία στο συντονισμό των δήμων με τα υπουργεία και την απουσία συμμετοχής και έλλειψη ενημέρωσης από τοπικούς φορείς. Υποστηρίζει ότι η κουλτούρα για να αλλάξει θέλει προσπάθεια, προβολή, ενημέρωση και εκστρατείες.

Ο **κ. Ολυμπίου**, από το πανεπιστήμιο Κύπρου, παρατηρεί ότι η κουλτούρα του αυτοκινήτου έχει επικρατήσει όχι μόνον στον γενικό πληθυσμό αλλά δυστυχώς και στους φοιτητές. Πα'όλα αυτά, οι φοιτητές θέλουν να συμμετέχουν στις διαδικασίες να βρεθούν λύσεις.

Η **κα Αναγιωτού**, ως απάντηση, δεσμεύτηκε ότι θα κληθούν άμεσα όλα τα πανεπιστήμια, ερευνητικά κέντρα και ινστιτούτα για να γίνουν κατανοητές όλες οι ανάγκες, να πραγματοποιηθούν συλλογικά οι μελέτες και να ληφθούν οι σωστές αποφάσεις.

Ο **κ. Σαββίδης**, εκφράζει μια διαχρονική υποστήριξη στο ΣΒΑΚ, τονίζοντας ότι η κουλτούρα της χρήσης των λεωφορείων επικρατεί σε χώρες του εξωτερικού, χρειάζεται μόνο θέληση και διάθεση για αλλαγή.

Ο **κ. Νικηφόρου**, προϊστάμενος Διεύθυνσης Δημόσιων Έργων και Μεταφορών, σημειώνει ότι το ΣΒΑΚ θα βοηθήσει την πόλη, πρέπει να γίνει εστίαση στις μικρότερες ηλικίες. Είναι ήδη κουλτούρα των φοιτητών, πρέπει να γίνει και των υπολοίπων.

Η **κα Κυριάκου**, τονίζει ότι το ΣΒΑΚ θέλει ανανεωμένη προσέγγιση, ακόμα πιο ανθρωποκεντρική, με σύνθεση ομάδας από πολλά επιστημονικά πεδία.

Η **κα Σπύρου**, αναφέρει ότι η προσέγγιση των βασικών υποστηρικτών, που θα αφορά όλα τα ΣΒΑΚ, πρέπει να έχει έμφαση στην εικόνα, την παρουσίαση, το υλικό, και την παρουσία στα μέσα. Προσέγγιση απόψεων και γνώμων πολιτών.

Εκ νέου, ο **κ. Λειβαδιώτης** ως πρόεδρος της ΠΟΒΕΤ, τόνισε ότι δεν είναι βιώσιμη η τωρινή κατάσταση που επικρατεί στο κέντρο της πόλης, και δεν υπάρχει καθόλου πειθαρχία από τοπικούς επιχειρηματίες και

επιβολή του νόμου από τις Αρχές.

Ο **κ. Σάββα**, σχολιάζοντας για την πολυτροπικότητα, ξεκαθάρισε ότι το ΣΒΑΚ δεν πρόκειται να πολεμήσει κατά του ΙΧ με απώτερο στόχο να το καταργήσει. Το ζητούμενο είναι η αναδιανομή του δημόσιου χώρου με δίκαιο και βιώσιμο τρόπο που να περιλαμβάνει εξίσου τα ΜΜΜ και τους ενεργούς τρόπους μετακίνησης. Η αύξηση των ποδηλάτων, scooters και η ποικιλία νέων μέσων, που διευκολύνει τους πολίτες, πρέπει να ενθαρρύνεται, και συνεπώς να έχουν στη

διάθεσή τους πολλαπλούς χώρους για στάση και στάθμευση.

Κλείνοντας, η **κα Αναγιωτού** ευχαρίστησε τους συμμετέχοντες για την παρουσία τους, τη συμμετοχή και την ανατροφοδότηση για το όραμα μιας πιο πράσινης, φιλικής και ανθρωποκεντρικής Λευκωσίας και επιφυλάχθηκε να διοργανωθούν και οι επόμενες διαβουλεύσεις με ακόμη μεγαλύτερο κοινό και γόνιμο διάλογο.

